

Miljø- og
Ligestillingsministeriet
Kystdirektoratet

Fællesaftalestrækningen Skagen

Bilag til fællesaftale
mellem staten og Frederikshavn Kommune
om kystbeskyttelsen for perioden 2026-29

December 2025

Indhold

1.	Indledning	3
2.	Sammenfatning	3
3.	Beskrivelse af de hidtidige fællesaftaler	4
4.	Kysten og de kysttekniske udfordringer	5
5.	Indsatsen i perioden 2026-29	7
5.1	Den økonomiske ramme	7
5.2	Målsætning for kystudviklingen og den tilhørende fodringsmængde	7
5.3	Arbejdets udførelse	7

Forsidefoto: Skagen, august 2025. AdobeStock
Gr. 150-87g-1-2

Foto: Skagen, juni 2019. AdobeStock

1. Indledning

Den nuværende økonomiske aftale mellem staten og Frederikshavn Kommune om kystbeskyttelsen ved Skagen har været gældende for 2020-24 og efter en aftaleforlængelse også for 2025.

Den nye aftale gælder for de fire år i perioden 2026-29. I det foreliggende bilag til aftalen beskrives, hvordan kystbeskyttelsen planlægges udført inden for den aftalte beløbsramme samt de forventede konsekvenser for kystens udvikling.

2. Sammenfatning

På størstedelen af fællesaftalestrækningen ved Skagen fra 700 m NØ for Grå Fyr til Damstederne er der uden kystbeskyttelse en lille kysttilbagerykning. Endvidere er terrænet langs strækningen lavt, så der flere steder er risiko for oversvømmelse, hvis der ikke gøres noget. Der har derfor siden 1920'erne været udført kystbeskyttelse på strækningen.

Den 24. nov. 1981 ramte en voldsom storm Vestkysten fra Skagen til grænsen med meget store skader til følge. Der har derfor siden 1982 været fællesaftaler om kystbeskyttelsen ved Skagen. Staten har dækket 50 % af udgifterne, mens kommune og amt og senere kun kommunen har dækket den anden halvdel.

På grundlag af Kystdirektoratets oplæg er statens bidrag til fællesaftalen for 2026-29 lagt fast på 1,8 mio. kr./år i prisniveau 2026. Frederikshavn Kommune har givet tilsagn om at bidrage med det samme årlige beløb. Derfor bliver den samlede økonomiske ramme for fællesaftalen 3,6 mio. kr./år i prisniveau 2026. Aftalen omfatter Kattegatkysten fra kystfremspringet 700 m NØ for Grå Fyr til og med Damstederne syd for Skagen Havn. Her er målsætningen at standse kysttilbagerykningen. Dermed forhindres også oversvømmelse af arealerne inden for stranden. Målsætningen opfyldes ved hjælp af strandfodring med ca. 40.000 m³/år i gennemsnit.

3. Beskrivelse af de hidtidige fællesaftaler

På baggrund af stormen den 24. november 1981 gav staten tilsagn om at ville afholde 50 % af udgifterne i et treårigt anlægsprogram for kystbeskyttelse ved Skagen, hvor kommune og amt afholdt den anden halvdel af udgifterne. Dette program er siden fulgt op af enten flerårige aftaler eller i perioden 1992-2008 etårige aftaler mellem staten og kommunen og i sin tid amtet.

Efter strukturreformen har der været en femårig aftale mellem staten og Frederikshavn Kommune for perioden 2009-13. Aftalen for 2014-18 var også femårig, men blev forlænget med 2019. Det samme var tilfældet med aftalen for 2020-24, der blev forlænget med 2025.

Foto: Skagen, Grå Fyr, 2015. AdobeStock

4. Kysten og de kysttekniske udfordringer

Den overordnede udvikling af spidsen af Skagens Odde gennem de seneste godt 200 år fremgår af fig. 4.1. Man ser, at den nordlige del har været under kraftig fremrykning, mens der har været tilbagerykning på Kattégatsiden. Nettomaterialtransporten her går mod sydvest, og på grund af havnen betyder det luvsideaflejring på nordøstsiden og læsideerosion mod sydvest ned forbi Damstederne.

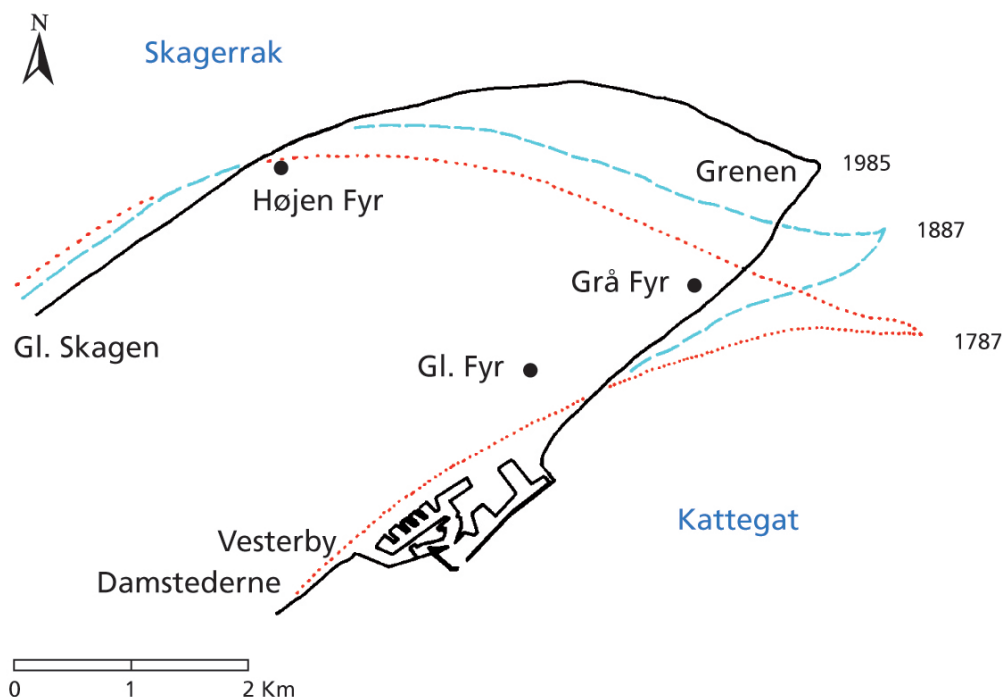

Fig. 4.1 Overordnet kystudvikling

Ved kraftig vind fra vest er der højvande ved Skagen. 100 års vandstanden i Skagen er 1,45 m jfr. Kystdirektoratets "Højvandsstatistikker 2024". Tidevandets betydning for vandstanden ved Skagen er begrænset, idet tidevandsforskellen ved springflod kun er ca. 0,3 m.

Da Kattégatkysten er beskyttet mod bølger ved vestlig vind, er høj vandstand ved Skagen ikke kombineret med pålandsbølger, som det er tilfældet på Vestkysten. Pålandsbølger forekommer ved vind fra øst og syd, hvor vandstanden er lav. Vandstand og bølgehøjde er således omvendt korreleret på Kattégatkysten ved Skagen.

Terrænet langs kysten nordøst og sydvest for Skagen Havn er lavt. Før etablering af kunstige klitter på de to delstrækninger omkring Grå Fyr var der under og efter højvandssituationer jævnligt oversvømmelse øst for vejforbindelsen og i området ved P-plads, Grenen. Det lave område ved Damstederne er også udsat, da det kun er beskyttet mod oversvømmelse af en smal klitrække.

Der er endvidere risiko for oversvømmelse i Vesterby ved sydenden af havnen, når vandet trænges ind i krogen ved overgangen mellem havnen og skråningsbeskyttelsen. Denne risiko er dog væsentligt reduceret ved etablering af et mindre dige samt ved den strandopbygning, der er sket ved udlægning af singels og sand.

I slutningen af 1990'erne blev målsætningen for de enkelte delstrækninger på kysten omkring Skagen by fastlagt af Skagen Kommune og Kystdirektoratet. Nedenfor redegøres for målsætningerne, idet der henvises til figur 4.2.

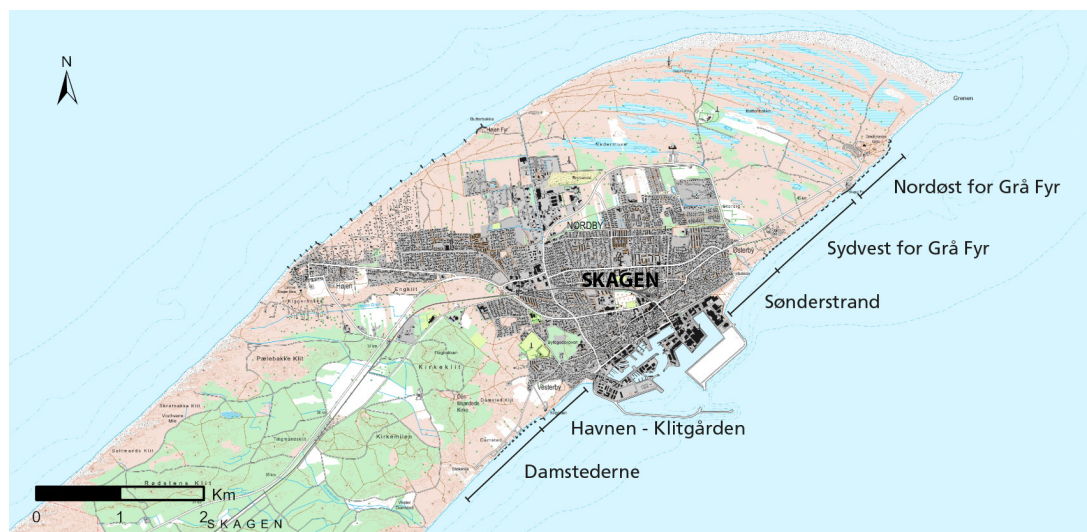

Fig. 4.2 Fællesaftalestrækningen med delstrækninger

Nordstrand og Grenen: Målsætning om naturlig kystudvikling.

Nordøst for Grå Fyr: Der blev ikke direkte fastlagt en målsætning for kystudviklingen. Der skal dog tages hensyn til bevarelse af vejforbindelsen til Grenen og til den kunstige klit, som er etableret som højvandsbeskyttelse for det bagvedliggende område.

Grå Fyr: Registreret som kulturhistorisk bygning. Målsætning om fastholdelse af kystlinjen.

Sydvest for Grå Fyr: Anses for den vigtigste badestrand på Kattegatkysten. Målsætning om fastholdelse af kystlinjen. Beskytter campingplads.

Sønderstrand: Havnens luvsideområde. Målsætning om naturlig udvikling.

Havnen-Klitgården: Målsætning om fastholdelse af kystlinjen. Beskytter Vesterby og Klitgården.

Damstederne: Målsætning om fastholdelse af kystlinjen. Beskytter vej og P-plads.

5. Indsatsen i perioden 2026-29

5.1 Den økonomiske ramme

På grundlag af Kystdirektoratets oplæg er statens bidrag til fællesaftalen for 2026-29 lagt fast på 1,8 mio. kr./år i prisniveau 2026. Frederikshavn Kommune har givet tilsagn om at bidrage med det samme årlige beløb. Derfor bliver den samlede økonomiske ramme for fællesaftalen 3,6 mio. kr./år i prisniveau 2026. Aftalen omfatter Kattegatkysten fra kystfremspringet 700 m NØ for Grå Fyr til og med Damstederne syd for Skagen Havn.

5.2 Målsætning for kystudviklingen og den tilhørende fodringsmængde

Målsætningen er at standse kysttilbagerykningen på fællesafalestrækningen. Dermed forhindres også oversvømmelse af arealerne inden for stranden.

I 2017 blev den nødvendige fodringsmængde til opfyldelse af denne målsætning beregnet. Beregningen blev foretaget på grundlag af opmålinger til 6 m dybde i perioden 1990-2016 med justering for udført fodring. For at forøge sandsynligheden for målsætningsopfyldelse, selvom vejret ikke er gennemsnitligt, gives et sikkerhedstillæg på 15 %. Det betyder en fodringsmængde på 40.000 m³/år i fast mål. Da fodringsmængden er så nyberegnet, er der ikke regnet med et tillæg for klimaændringer og eventuel profilforstejling.

5.3 Arbejdets udførelse

Fodringen udføres som strandfodring, da kystnær fodring ikke er en mulighed på grund af de specielle strømforhold ud for strækningen.

Fodringssandet forventes indvundet i indvindingsområdet 558-DA på Skagen Rev. Her er der en tilladelse fra 2018 til indvinding af 65.000 m³/år eller 130.000 m³ hvert andet år. Begge mængder er i skibsmål.

Der regnes med strandfodring hvert andet år. Det medfører en gennemsnitlig enhedspris på 80 kr./m³ i fast mål i 2026-niveau. Prisen er 2025-prisen med et skønnet tillæg.

For 2025 er der en uudnyttet bevilling på 3,5 mio. kr. i 2026-niveau. Der fodres med 40.000 m³ for en del af dette beløb, og resten indgår i 2026-29. Det betyder, at udgiften til fodring i denne periode bliver 3,15 mio. kr./år. Dertil kommer projekteringsomkostninger mv. jfr. tabel 5.1.

Fællesaftale 2026-29	Mio. kr./år
Strandfodring	3,15
Kommunens og Kystdirektoratets projekterings-, tilsyns- og opfølgingsomkostninger	0,45
Totaludgift	3,6

Tabel 5.1 De samlede udgifter. Prisniveau 2026

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk